

POSTANOWIENIE

Dnia 6 lipca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Marta Romańska (sprawozdawca)

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa T. P.

przeciwko S. U., Z. B. i J. K.

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 lipca 2012 r.,

zażalenia powoda na orzeczenie o kosztach, dotyczące kosztów postępowania

za pierwszą instancję i zawarte w punkcie 3 (trzecim) wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 15 kwietnia 2011 r.,

odrzuca zażalenie.

Uzasadnienie

Wyrokiem z 15 kwietnia 2011 r. Sąd Apelacyjny zmienił wyrok Sądu Okręgowego z 1 grudnia 2010 r. i zobowiązał pozwanego Z. B. do zaniechania naruszenia dobra osobistego powoda – T. P. oraz zasądził od pozwanych – J. K., S. U. i Z. B. solidarnie na rzecz powoda kwotę 25.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz 1.610 zł kosztów postępowania za pierwszą instancję; w pozostałym zakresie oddalił apelację pozwanych i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

W zażaleniu na zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego rozstrzygnięcie o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego (pkt 3 wyroku) powód zarzucił, że zostało ono wydane z naruszeniem art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 11 ust. 2 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) wobec omyłkowego nie zasądzenia kwoty 600 zł tytułem zwrotu opłaty sądowej od pozwu oraz kwoty 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu za pierwszą instancję od roszczenia majątkowego (zadośćuczynienia) dochodzonego łącznie z roszczeniem niemajątkowym.

Powód wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i zasądzenie na rzecz powoda kwoty 600 zł, jako zwrotu opłaty od pozwu, kwoty 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa i kwoty 1.200 zł jako wynagrodzenia pełnomocnika od roszczeń majątkowych dochodzonych w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 394¹ pkt 2 k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji co do kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji. W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalony został pogląd, podzielany także w niniejszej sprawie, zgodnie z którym ścisła wykładnia tego przepisu nie dopuszcza zaskarżenia zażaleniem do Sądu Najwyższego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji o kosztach procesu poniesionych przed sądem pierwszej instancji w razie zmiany przez sąd drugiej instancji rozstrzygnięcia co do istoty sprawy. W takim wypadku uprawnienie strony do poddania kontroli instancyjnej orzeczenia o kosztach procesu

poniesionych przed sądem pierwszej instancji, wynikające z art. 176 ust. 1 Konstytucji RP, wyczerpuje się w możliwości zaskarżenia tego rozstrzygnięcia jedynie do sądu drugiej instancji.

Określona w art. 176 ust. 1 Konstytucji zasada co najmniej dwuinstancyjności postępowania sądowego, w odniesieniu do orzeczenia o kosztach postępowania przed sądem pierwszej instancji, o których sąd ten rozstrzyga w orzeczeniu kończącym postępowanie, realizuje się poprzez możliwość jego zaskarżenia przez każdą ze stron do sądu apelacyjnego. W takiej sytuacji jednak sąd apelacyjny orzeka co do kosztów procesu, które były już uprzednio przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji, w następstwie uwzględnienia apelacji i zmiany wyroku sądu pierwszej instancji lub jedynie po rozpoznaniu zażalenia w przedmiocie kosztów (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 czerwca 2010 r., II CZ 45/10, OSNC 2010, nr 12, poz. 171; z 24 września 2010 r., IV CZ 60/10, nie publ.; z 26 stycznia 2011 r., IV CZ 103/10, nie publ.; z 1 czerwca 2011 r., II CZ 18/11, nie publ., uzasadnienie wyroku TK z 27 marca 2007 r., SK 3/05, OTK-A 2007 nr 3, poz. 32 dot. d. art. 393¹⁸ § 2 k.p.c.).

Z tych względów niedopuszczalne jest zażalenie do Sądu Najwyższego na zawarte w wyroku sądu apelacyjnego postanowienie co do kosztów procesu przed sądem pierwszej instancji. Wniesione zażalenie podlegało więc odrzuceniu stosownie do art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398²¹, w zw. z art. 373 k.p.c.